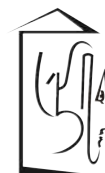

БИЛТЕН

ПРЕСТАВА У ЧАСТ НАГРАЂЕНИХ
ПИНОКИО КАКВОГ ЈОШ НИСТЕ ВИДЕЛИ
Краљевачко позориште

ПОКРОВИТЕЉИ ФЕСТИВАЛА

Свечано завршен 12. “Мали Јоаким” ГРАН-ПРИ “ТИХОМ ДЕЧАКУ”

Проглашењем победника и представом у част награђених свечано је завршен 12. фестивал представа за децу и младе професионалих позоришта Србије „Мали Јоаким”. Гран-при „Мали Јоаким” за најбољу представу у целини добио је „Тихи дечак”, представа Позоришта за децу Крагујевац.

Током седам фестивалских дана у Лазаревцу се за награде надметало седам представа. У селекцији позоришне редитељке Анђелке Николић публика је гледала представе из Шапца, Крагујеваца, Ниша, Новог Пазара, Лесковца и Лазаревца као града домаћина. Стручни жири чинили су др Миливоје Млађеновић (театролог), Драгана Милошевски Попова (позоришна редитељка) и председница жирија Љубица Бељански Ристић (драмски педагог).

Ирена Ристић, редитељка представе „Бела грива” (Шабачко позориште), добила је награду за најбољу режију. За сценографију су награђене Ана Колбјанова и Слађана Килибарда за „Ко нема у вугла, гугла” (Књажевско-српски театар Крагујевац), а за костимографију Ивана Савић за „Легенду о Месечевој принцези” (Позориште лутака Ниш).

Равноправне награде за глумачко остварење добили су Димитрије Стајић (Страхиња у представи „Страхиња”, Пулс театар Лазаревац), Миломир Ракић (Вук у представи „Тихи дечак”, Позориште за децу Крагујевац), Недим Незировић (Милан у представи „Није лако бити дете”, Регионално позориште Нови Пазар) и Катарина Јанковић (Инес Весић у представи „Ко нема у вугла, гугла”, Књажевско-српски театар Крагујевац). Награда „Мали Јоаким” за драмски текст припала је Горани Баланчевић за текст представе „Легенда о Месечевој принцези” (Позориште лутака Ниш), док је за ауторску музику у истој представи награђен Срђан Марковић.

Специјалне награде додељене су Ивици Клеменцу за сценски покрет у „Страхињи” (Пулс театар Лазаревац), за колективну игру ансамблу представе „Легенда о Месечевој принцези” (Позоришта лутака Ниш) и за културу говора ансамблу „Беле гриве” (Шабачко позориште).

риште).

- Овогодишњи „Мали Јоаким” показује да представе професионалих позоришта за децу и младе стваране у условима савременог животног контекста постају културна понуда наглашеног друштвеног ангажмана. То потврђује настојање да се истражују нове форме, које остварују непосредну комуникацију са младом публиком и отварају простор за преиспитивање актуелних тема одрастања и проблема са којима се суочавају деца и млади у сложеном свету који их окружује. Приказане представе отварају и табу теме, пружају поглед из различитих углова на све сфере света деце и младих, показују осетљивост за развојне и сазнајне особености младе публике и провокативне теме за тинејџерски узраст – образлажући награде казала је Љубица Бељански Ристић, а потом као врлине фестивала навела тенденцију ослобађања од дуго присутног улагивачког приступа, затим перманентно истраживање извођачких форми, као и посвећеност неговању културне баштине и књиге.

У свечаности затварања учествовао је хор „Пиколино” Музичке школе „Марко Тајчевић” из Лазаревца. Признања је најбољима уручио Бојан Стевић, државни секретар у Министарству државне управе и локалне самоуправе. У част победника изведена је представа Краљевачког позоришта „Пиноккио каквог још нисте видели”. По мотивима текста Пеђе Трајковића, текст представе је написао и режирао Миодраг Динуловић.

Испред ансамбла најбоље представе, организатор Позоришта за децу Милош Ђорић напоменуо је да је „Тихи дечак” био експеримент и за крагујевачку публику, али и за ону на бројним фестивалима.

– Књажевско-српски театар бар једном у две године направи представу за старију децу, тј. тинејџере. То је најосетљивији узраст и веома је важно прићи им, а не бити досадан. Позоришта за децу се баве млађом публиком, ми радимо вечерње представе, а они су, чини се, запостављени. То је клизав терен. Лако можете отићи у баналност и непродуктивна места и зато, без обзира на околности, треба да се трудимо да

разумемо једни друге с тим што ми, одрасли, ипак имамо обавезу да више разумемо младе и помогнемо им, можда и да неке традиционалне ствари модернизујемо – рекла је Катарина Јанковић, глумица награђена за улогу у представи „Ко нема у вугла, гугла”.

Горана Баланчевић, добитница награде за драмски текст, сматра да основу сваке добре представе чине прича и порука:

– Многи аутори сматрају да у савременом позоришту порука није битна, али ја мислим да јесте, посебно у позоришту за децу. Као аутори имамо одговорност да децу учимо правим вредностима. Међутим, ништа не треба да буде декларативно јер такве поруке нису атрактивне. Деца не воле да представа делује као лекција, већ да се поистовете са ликовима и тако извуку корисне поруке. Иначе, награде су увек подстицајне. За тим „Легенде о Месечевој принцези” ово је велики успех јер показује да смо пренели емоцију, атмосферу и исконску поруку љубави и доброте. За мене је највећи успех то што сам на округлом столу чула да су деца са посебним потребама одгледала представу и да им је она закупила пажњу.

Своје задовољство током фестивала, одзивом публике и позоришном културом деце, што је и један од утисака гостију Лазареваца, изразила је Ивана Недељковић, директорка Пулс театра:

– Рекла бих да је ово један од бољих „Малих Јоакима” и да су представе квалитетније него прошле године. Иако смо радили у скромним условима и са скромним средствима, чини ми се да смо, што је и најважније, сачували дух фестивала, послали важне поруке, а и да је публика задовољна. Значајан је и социјални ангажман неких представа јер су постављене нове теме попут живота деце са посебним потребама и њихове инклузије.

Међу доминантнијим утисцима позоришних стваралаца јесте и константно подизање критеријума, а посебно откако се „Мали Јоаким” осамосталио.

– Овогодишња селекција је показала да растемо и квалитативно и квантитативно. Мана самог фестивала је што Министарство културе и информисања нема довољно новца. Надам се наредне године неће бити одвајања јер за „Јоакима Вујића” постоје новчане награде, а за „Малог Јоакима” не. Иначе, после сваког „Малог Јоакима” деца осете да имају ширу понуду и у своје позориште долазе много чешће. Уједно је за нас

ово шанса да одмеримо снаге и видимо где смо, што нас мотивише да правимо још боље представе – рекао је Миодраг Динуловић, председник Заједнице професионалних позоришта Србије, а потом закључио:

– Позориште је игра. Психолог Жан Пијаже игру назива испробавањем живота у малом. У позоришту испробавамо живот за њих. Доживљавајући сцене из представе, деца учествују на свој начин и припремају се за живот и због тога је на нама велика одговорност. Оно што са сцене кажемо и покажемо сутра ће бити њихово мерило ствари. Родитељима бих поручио да искористе даљински управљач. Дакле, позориште, не ријалити.

Милеса Караџић

МАЛИША НАЈБОЉИ

Ученици одељења IIIЗ Основне школе „Војислав Вока Савић” за најбољу представу већином гласова изабрали су „Малишу у Земљи књига”, представу Народног позоришта Лесковац. Као представници свог разреда, одлуку су саопштили Лука Анђелковић и Ања Сретковић.

Љубиша Баровић, који потписује текст и режију, поводом награде публике изјавио је:

– Публика је „Малишу” добро схватила. Препозната су сва места која сам желео да буду примећена. Можда су чак гледаоци били млађи него што сам очекивао за ту врсту представе, али... Која је, уопште, то граница? Комад и говори о томе да нема табу тема, али и да је деци, нажалост, данас све дозвољено. Обавеза нас који се бавимо позориштем јесте да лоше појаве извргнемо руглу и да деца тачно знају шта је добро, а шта зло. И можда ми тренутно губимо битку са будалаштинама и инстант стварима којима су деца бомбардована, али то не значи да треба да одустанемо.

Ивана Недељковић

12. “МАЛИ ЈОАКИМ” ПОДИГАО ЛЕСТВИЦУ У КВАЛИТЕТУ ПРЕСТАВА

Последњи дан фестивала је повод да са вама као овогодишњим директором и носиоцем организације саберемо утиске. Да ли сте задовољни?

Задовољна сам што је фестивал протекао у једној пријатној атмосфери, лагано, без застоја, без икаквих инцидентата. Задовољна сам и срећна, пре свега, што је све било безбедно за децу, јер су деца са територије целе општине безбедно превезена. Мислим да је ове године „Мали Јоаким“, што се тиче квалитета представа, подигао лествицу, што нема везе са нама као домаћинима, већ са селекцијом коју су професионална позоришта понудила.

Највећи број похвала чули смо на рачун ваших напора да велики број деце гледа позоришне представе. За ових недељу дана, око 3000 најмлађих из Лазаревца и околних места одгледао је укупно 7 представа из такмичарског и 2 из ревијалног програма. Како се вама чине ове бројке?

Број деце би био и већи да смо као организатори циљано попуњавали гледалиште. Мој задатак је био да пре свега водим рачуна о безбедности деце. На све представе су долазила деца препорученог узраста и заједно са директорима школа сам учинила напор да ускладим и школске активности програмом фестивала.

Тако су се у оквиру пратећег програма нашле представе Пулс театра „Уплакана Катарина“ и „Алиса“. Оне су изведене за публику, чији препоручени узраст није

имала ниједна представа из званичне селекције.

Миодраг Динуловић је у разговору за билтен рекао да доброг позоришта нема без добре публике и подвукао значај локалног позоришта за негововање позоришне публике. Да ли верујете да је рад вашег позоришта допринео да имамо добру позоришну публику, односно да ју је на неки начин однеговао?

О плану и програму који за сваку годину мора бити усвојен од стране оснивача, врло водимо рачуна шта предвиђамо за реализацију, али веома водимо рачуна и о одабиру представа за децу и младе који нам гостују. Најмлађу публику негујемо захваљујући редовном репертоару, али и фестивалу „Позоришни рингишпил“ на коме деца у 4-5 дана гледају позоришне представе, и сама гласачким листићима бирају најбољу представу, а тиме их учимо и неким другим обавезама за будућност. Ти програми су апсолутно бесплатни и једном у току године. Тако да мислим да смо једним добрим делом заслужни што је публика васпитана.

Интересантно је да ће бити додељена и једна награда публике коју бира једно одељење из једне основне школе?

Тако је. То је одељење Ане Јаблан из ОШ „Војислав Вока Савић“. Они су референтна група. Погледали су све представе фестивала и они ће одабрати најбољу

представу по мишљењу публике.

Ја сматрам, када су овакве манифестације у току, да учитељи и наставници треба помало да одступе од редовног плана и програма и у односу на локалне садржаје тј. понуду институција, редовну наставу, а све у циљу едукације деце, прилагоде садржајима. Како је позориште синкретичка уметност, онда једна квалитетна представа може и да замени часове ликовног, музичког, књижевности, историје... Представа „Страхиња“ говори у прилог овоме јер роман Јасминке Петровић који је драматизован у „Страхињу“, заправо је лектира шестом разреду.

Када бисте имали прилику да поново радите организацију овог фестивала, шта бисте исправили, променили или само додали?

Вршила бих много раније далеко већи притисак на политичаре да свој посао ураде квалитетно и на време.

Да се надовежемо на то, једина критика, ако се може тако назвати, коју смо могли чути јесте немогућност да сви учесници буду све време ту и гледају све представе – да се друже, размењују утиске..

То је немогуће. То су давно прошла времена. За такву организацију је потребна и много већа припрема и

много већи буџети и одлуке донете на време. Ми, као позориште смо спремни, али не зависи све од нас.

На послетку, како сте као директор једног позоришта, који се свакодневно хвата у коштац са свим изазовима које то место носи, видели тренутну позоришну понуду за децу кроз репертоар на 12. „Малом Јоакиму“?

Нажалост, буџети за културу су статистичка грешка, сви се сналазимо на разноразне начине, али ипак мислим да је продукција боља и квалитетнија него претходне године. Желим да наредни „Мали Јоаким“ и наредна позоришна година буде боља и богатија. То, нажалост, не зависи увек ни од нас директора, ни од ансамбала, просто зависи од оснивача, од оних који опредељују буџете. Али, како сам рекла на једном округлом столу, и даље стојим на становишту да, кад ти је до нечега јако стало, из највеће немаштине може да се изроди уметничко дело. Наше позориште је пример на десетине таквих дела.

Наталија Ђуровић

Ко нема у вугла, гугла

ИЗВЕШТАЈ СА ОКРУГЛОГ СТОЛА

После представе „Ко нема у вугла, гугла“ је почео констатацијом да се сусрећемо са вишеслојним ликом савремене мајке и питањем да ли је играно по тексту или је било домаштавања лика?

Катарина Јанковић је одговорила да је лик мајке тако и написан: „кул“ мама која је блиска схватањима „тинејџ“ генерације. У лику је истакнута топлина, брига и жеља да ћерка буде срећна и задовољна и да превазиђе све кризе које су неминовност у том добу. „Играла сам мајку која је адекватан родитељ без обзира на лакоћу и површност, које су видљиве у представи. “Говорећи о односу отац – син и зависности од мобилних телефона и видео игрица, Младен Кнежевић се ослањао на своје искуство са ћерком и на лично мишљење о друштвеним мрежама. Он је истакао да је ово проблем у друштву, а комичност је био начин да се приближи деци и ми смо тек „загревали проблем који је много јачи и комплекснији.“ Питање односа у породици су третирале све представе на овом фестивалу и занимљиво је какав је однос других установа у локалној средини?

Директор Књажевско-српског театра из Крагујевца, Милош Крстовић, је истакао оснивање Омладинске сцене и одређивање циљне групе (тинејџери) са тежњом да се њима посвети представа макар сваке две године. „Ову представу смо радили са библиотеком која нам је много помогла, а нарочито у популаризацији исте, па је играмо и у вечерњем термину, а не само са организованим доласцима.“

Како је глумити тинејџера дочарали су нам млади глумци Анастасија Ђорђевић и Богдан Милојевић. „Ја нисам тип штребера као Ана, али сам имала помоћ колега и моја игра се претворила у добру енергију.“ (Анастасија). „Схватио сам, посматрајући друштво моје млађе сестре, да они желе да буду старији и у томе бивају смешни“ (Богдан), а обоје истичу да је потребно наћи златну средину и успоставити

баланс између година. Јасно је да постоје два света: дигитални и писани, односно свет мобилних телефона и свет књиге, а да у стварности постоје њихови фанови и да многи клинци мисле да су књиге застарела појава. Наглашена је важност понашања деце у публици, јер, они не сакривају утиске и одмах је глумцима све јасно.

Лик библиотекарке у тексту се разликује од игре на сцени, а иначе се верзије текста разликују у зависности од простора и средине у којој се изводи представа. Овде је сценографија модерна, користе се две боје: црвена и наранџаста, а приказана је библиотека будућности и то све модерним материјалима према теми, истакле су Марија Ракочевић и Ана Колбјанова.

Судар светова старијих и деце је јасна и универзална тема, а важно је наћи средину и систем како их измирити. Један систем нам представља ова „урбана, љубавна и забавна комедија за младе.“

Радмила Булатовић

Наташа Гвозденовић ЗАЉУБЉИВАЊЕ У ЖИВОТ

Представа „Ко нема у вугла, гугла“, Петре Цицварић, а у режији Слађане Килибарде и у продукцији Књажевско-српског театра Крагујевац, одиграна је као последња представа коју је публика дванаестог „Малог Јоакима“ видела као део такмичарске селекције. Представа је настала у сарадњи са Народном библиотеком града Крагујевца са намером да стимулише како одлазак у позориште тако и читање код тинејџера, односно омладине.

Текст Петре Цицварић настао је, како сама каже, тако што је пријатељ питао може ли да замисли дан без мобилних телефона и друштвених мрежа? Тешко да готово ико данас то може, живимо у премреженом, метамедијском свету. Тако јунак представе Филип, једног дана ради опкладе са оцем остаје без мобилног телефона и то га, као и обично кад закорачите у непознато и напустите зону комфора, води у низ авантура захваљујући којима налази девојку, учи се солидарности. Петра Цицварић пише један отворен текст, лишен баналног, а који долази инспирисан савременим тренутком. „Ко нема у вугла, гугла“ јасно и добро комуницира са својом публиком без да јој подилази, а потпуно је се тиче.

Режија Слађане Килибарде спретно приказује данашње друштво и свет виђен очима тинејџера, представа је режирана чисто, јасно, без карикирања у отвореној форми, уводи вас у оно што се дешава на сцени и спонтаном игром од вас чини саучесника.

Глумци Богдан Милојевић, Младен Кнежевић, Анастасија Ђорђевић, Катарина Јанковић и Марија Ракочевић играју спонтано, духовито, топло, играју судбине јунака као да су њихове ни једног тренутка не одлазе у карикутуру имајући праву меру и садејство тима.

Костим Јелене Јањатовић као и сценски покрет Исидоре Станишић прате наративну нит, доба и стања својих јунака дајући нашим јунацима свет у којем се крећу. Одличан и пажљив одабир музике направила је редитељка Слађана Килибарда, опет - не подлазећи, а подстичући младе да чују музику која им је већином нова, непозната, а одлично прати љубавну причу наших јунака Филипа и Ане.

Сценографија Ане Колобјанове је попут приче коју пратимо - јасна и чиста.

Представа на један суптилан начин остварује однос са својом публиком, показујући им нове могућности које се отварају напуштањем комфорне зоне, тачније показујући им да је то једини начин да упознају, себе, друге, и свет, да се како се и каже у представи заљубе у живот препуштајући му се.

Овогодишњи фестивал „Мали Јоаким“ показао је да позориште за децу дубоко промишља свет у којем смо и свог гледаоца који наспрам тог света стоји.

Ако деца престану да слушају, самим тим виде друге и себе живеће у изолованом дигиталном свету. Последица тога је да деца све више не умеју да се изразе на матерњем језику већ говоре мешавином енглеског и српског новоговора који само они разумеју у свој глави, а тиме добијамо феномен у којем дете не уме да именује шта осећа.

Мој утисак је да смо имали прилику да видимо представе, о чему сам у овогодишњим критикама писала, које креирају људи свесни да живимо у деформативном наративу и стога свесни да имају одговорност спрам своје публике, а коју различитим средствима и користећи флексибилне и учинковите форме уводе истински у друге светове, можда најпре у средишта приповести учећи их како умећу слушања, тако и емпатији - што је драгоцено, јер на тај начин помажу детету (односно младом човеку) да научи да изрази своје емоције и развије машту, да уочи и разуме емоције и понашање другог.

Селекторка Анђелка Николић сериозно је водила округле столове отварајући (редитељски вешто) дијалог између учесника и публике, тако да су разговори на округлим столовима покренули низ значајних питања, поменућу само нека: да ли табу представе постоје када говоримо о позоришту за децу? Однос аутора према стереотипима као смислу означавања..... Публика фестивала је посебна прича - говоримо о деци која су на представе долазила организовано из Лазаревца и околних села и изузетно пажљиво пратила представе, понашајући се по позоришном бонтону. Оно што бих посебно поменула је да су деца била припремана шта ће гледати од стране својих учитеља и наставника, што смо имали прилике да чујемо у њиховим разговорима пред улазак у салу. Тако да лазаревачки Пулс театар, дакле и „Мали Јоаким“ негују, имају у фокусу најмлађу публику.

Ово је било, по мом доживљају, веома потентно издање фестивала „Мали Јоаким“ које отвара нове перспективе и које се са тим у складу и завршило јавним читањем драме за децу „Сребрни цар“, Сање Савић.

На крају желим да поменем изузетно добру организацију фестивала и захвалим се тиму Пулс театра на љубазности.

Наташа Гвозденовић

САВЕТ ФЕСТИВАЛА

Миодраг Динуловић, председник ЗППС
Ивана Недељковић, директор 12. Фестивала “Мали Јоаким”
Милош Крстовић, директор Књажевско-српског театра Крагујевац
Зоран Стаматовић, директор Народног позоришта Ужице
Владимир Ђуричић, директор Позоришта тимочке крајине
“Зоран Радмиловић” Зајечар
Градимир Филиповић, директор Народног позоришта Пирот
Спасоје Ж. Миловановић, директор Народног позоришта Ниш
Предраг Радоњић, директор Народног позоришта Приштина
Бранислав Недић, директор Крушевачког позоришта
Милена Богавац, директор Шабачког позоришта
Јелена Патрногић, директор Позоришта за децу Крагујевац
Милица Радуловић, директор Позоришта лутака Ниш
Драган Марјановић, в.д. директора Народног позоришта Лесковац
Ненад Јовић, директор Позоришта “Бора Станковић” Врање
Сеадетин Муџезиновић, директор Регионалног позоришта
Нови Пазар
Братислав Јанковић, в.д. директора Градског позоришта Чачак

МАЛИ
 ЈОАКИМ

СТРУЧНИ ЖИРИ

Др Миливоје Млађеновић,
 театролог
Љубица Бељански-Ристић,
 позоришни педагог
Драгана Милошевски-Попова,
 позоришни редитељ

СЕЛЕКТОР И МОДЕРАТОР

Анђелка Николић,
 позоришни редитељ

КРИТИЧАР ФЕСТИВАЛА

Наташа Гвозденовић

БИЛТЕН 12. ФЕСТИВАЛА ПРЕДСТАВА ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ “МАЛИ ЈОАКИМ”

Издавач: Прво приградско позориште - Пулс театар Лазаревац

Уредник билтена и графичка припрема: Слађана Калик

Редакција:

Наталија Ђуровић, Радмила Булатовић, Милеса Караџић,

Катарина Ђоковић, Наташа Гвозденовић

Фотографија: Лазар Мандић